

**ПРОГРАМА ЗА РАБОТА НА
НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ**

**«Проф. д-р Ас. Златаров 1927» - с. Смилян
ЗА 2022 ГОДИНА**

1. ВЪВЕДЕНИЕ:

Във връзка със ЗНЧ и ЗЮЛНЦ читалището е регистрирано и е вписано в регистъра на сдруженията с нестопанска цел в Агенция на вписванията -Смолян ,както следва:

Актуален учредителен акт-от 02.03.2020 г.; ЕИК/ПИК000609204;

Решение № Фирмено дело: 663/1997 540

Представляващи

ГЕНОВЕВА ТОДОРОВА АТАНАСОВА - Председател

Илия Георгиев Годев - Секретар.

Съгласно ЗНЧ читалището е вписано в Регистъра на народните читалища към Министерство на културата под № 362

Настоящата годишна програма за развитие на читалищната дейност на НЧ „Проф. д-р Ас. Златаров 1927“ – Смилян през 2022 г. е съобразена с изискванията на чл. 26 а, ал. 2 от Закона за народните читалища.

Изготвянето на програмата за 2022 г. цели обединяване на усилията за развитие и утвърждаване на читалището, като важна обществена институция, проучваща, документираща и представяща културната идентичност на местната общност и региона, както и да се засили обществената роля като традиционен културен и образователен център.

Основните направления и приоритети в дейността на читалището произтичат от ЗНЧ, ЗОБ, общинската културна политика, осъществявана на основата на съществуващата нормативна уредба и чрез изпълнението на културния календар. Тя обобщава най-важните моменти в работата на читалището , приоритети, цели и задачи, които ще спомогнат за укрепването, модернизирването и развитието му в общодостъпно и желано място за местната общност. Ще се работи за създаване на условия за превръщането на институцията в културен център, утвърждаващ ценностите на гражданското общество.

Целите заложи в Програма за дейност 2022 г. ,са съобразени съгласно Чл. 3. (1) и (2) от ЗНЧ и са насочени да задоволяват потребностите на населението на с. Смилян, свързани със:

1. Развитие и обогатяване на културния живот и образователната дейност в местната общност.
2. Запазване на обичаите и традициите на местната общност и представянето им чрез средствата на изпълнителския фолклор и любителско изкуство;
3. Разширяване на знанията на гражданите и приобщаването им към ценностите и постиженията на науката, изкуството и културата;

4. Възпитаване и утвърждаване на националното самосъзнание;
5. Осигуряване на достъп до информация.

За постигане на целите се планират да се извършват основни дейности, като:

1. Уреждане и поддържане на библиотеката след извършен ремонт;
2. Развиване и подпомагане на любителското художествено творчество;
3. Организиране дейността на групите, за инициране и провеждане на празненства, концерти, чествания и иновативни дейности съобразно променената епидемична среда;
4. Събиране и разпространяване на краеведски знания за селото и включване в национални инициативи по програма „Живи човешки съкровища“ (в случай, че са налице адекватни ресурси и идентифицирани нематериални ценности);
5. Съхраняване, поддържане и опериране на етнографска сбирка „Смилянски фасул и традиционни родопски терлици“ и на Посетителски информационен център при читалището.
6. Насърчаване на доброволството и солидарността със социално уязвими групи и членове на общността.
7. Партньорство с местния бизнес за популяризиране на традиционни поминъчни практики и продукти във връзка с местните традиции и култура.

СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ

- Утвърждаване на институцията като средишно място за жителите, гражданските организации, образователните институции и предприемачи от населеното място.
- Създаване на нови условия за развитие и утвърждаване на библиотеката при читалището като център за библиотечно-информационно обслужване на широк кръг потребители.
- Утвърждаване културната идентичност на селището чрез реализиране на краеведски и етнографски проучвания, представяне на традиционната култура, поминъчни традиции и производствените практики в селището и региона.
- Социална интеграция на уязвими групи от общността чрез предоставяне на образователни услуги в неформална среда, насърчаване на доброволството и солидарността.
- Засилване ролята на читалището в процесите на развитие на гражданското общество, участие в разработването на местни стратегии и превръщането на читалището във фактор за обществен диалог по значими за с. Смилян теми.

ОПЕРАТИВНИ ДЕЙНОСТИ ЗА РЕАЛИЗИРАНЕ НА ПЛАН-ПРОГРАМАТА

Целите заложи в Програма за дейност 2022 г., са съобразени съгласно Чл. 3. (1) и (2) от ЗНЧ и са насочени да задоволяват потребностите на населението на с. Смилян, свързани със:

1. Развитие и обогатяване на културния живот и образователната дейност в местната общност.
2. Запазване на обичаите и традициите на местната общност и представянето им чрез средствата на изпълнителския фолклор и любителско изкуство;

3. разширяване на знанията на гражданите и приобщаването им към ценностите и постиженията на науката, изкуството и културата;
4. възпитаване и утвърждаване на националното самосъзнание;
5. осигуряване на достъп до информация.

За постигане на целите се планират да се извършват основни дейности, като:

1. Уреждане и поддържане на библиотеката след извършен ремонт;
2. Развиване и подпомагане на любителското художествено творчество;
3. Организиране дейността на групите, за инициране и провеждане на празненства, концерти, чествания и иновативни дейности съобразно променената епидемична среда;
4. Събиране и разпространяване на краеведски знания за селото и включване в национални инициативи по програма „Живи човешки съкровища“ (в случай, че са налице адекватни ресурси и идентифицирани нематериални ценности);
5. Съхраняване, поддържане и опериране на етнографска сбирка „Смилянски фасул и традиционни родопски терлици“ и на Посетителски информационен център при читалището.
6. Насърчаване солидарността със социално уязвими групи и членове на общността.
7. Партньорство с местния бизнес за популяризиране на традиционни поминъчни практики и продукти във връзка с местните традиции и култура.

КУЛТУРЕН КАЛЕНДАРЕН

ПРОГРАМА

за дейността на НЧ „Проф. д-р Асен Златаров – 1927” с. Смилян за 2022 г.

№	Дейности	срок
1.	Библиотеката гостува в училището – Четения „Езоп“ басни - 165 години от рождението на Стоян Михайловски	12 януари 2022
2.	Подготовка и представяне на обичая Бабинден от Клуб за родопски диалект „Задявки“ гостува на Пенсионерски клуб- Смилян	20 януари – 2 февруари 2022
3.	Подготовка на музикално-сценична възстановка „Родопска сватба“ с участието на ГИПФ и Клуб „Хоро Смилян“ при читалището	Януари – май 2022
4.	Творчески обмен с НЧ „Изгрев 1921“ – с. Мезек – представяне на родопска сватба в танцова хореография от Клуб „Хоро „Смиляна“ и ГИПФ	6-7 февруари 2022
5.	Ден на пчеларя - среща с пчелари от селото и разясняване ролята на пчелите за производството на растителни продукти и на полезните качества на меда и пчелните	10.02.2022

	продукти за човешкото здраве	
6.	148 години от обесването на Васил Левски – паметна вечер с учениците от I-ви клас от ОУ в Смилян	19.02 2022
7.	Работилница за ръчно изработване на родопски мартеници от вълна, рисунки и картички заедно с ученици от ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“- Смилян.	22.02.2022. – 28.02.2022
8.	Честване деня на самодееца – Вечер на самодейните таланти с клуб „Хоро „Смиляна“, ГИПФ и клуб „Задявки“ Съвместен благотворителен мартенски базар с ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“ – Смилян на изработените мартеници, рисунки и картички от децата.	1.03.2022
9.	Празник за всяка жена – музикална програма от групи и състави при читалището, ДГ „Дъга“ – Смилян, ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“, Пенсионерски клуб- Смилян . Благотворителен базар на мартеници и сладкиши, приготвени от дами от с.Смилян. Място – парково пространство пред Кметство- Смилян.С участието на занаятчии и приложници от ПРЕЧИСТВАТЕЛНАТА – център за занаяти и изкуства.	6.03.2022 г
10	Световен ден на кукления театър с Деси Минчева-Тодорова	19 – 20.03.2022
11	Подготовка и представяне на Клуб „Задявки“ за популяризиране на родопския диалект на биеналето БЛАГОЛАЖ – в Габрово, онлайн конкурс „Разказвачи на истории на родопски диалект“ с видеа в рамките на Изворен глас 2021, Фестивал на киселото мляко – Момчиловци	Февруари, май, юни,август, септември, октомври, декември 2022
12	Образователни инициативи за отбелязване Годината на науките за устойчиво развитие на ЮНЕСКО в ерата на , свързана с опазването на дивите растения и здравето на COVID -19:медицина, био-химия, изследователски дейности и високо-скоростни комуникации.	Март, април, май, юли, август, октомври,ноември 2022
13.	Подготовка и участие на ГИПФ и Клуб „Хоро „Смиляна“ в 3 регионални и един национален конкурс/събор (Копривщица/Приморска перла 2022)	м.април – септември 2022

14.	„Моят роден край – част от Европа утре“ – конкурс за есе	20 април – 4 май 2022
15.	Десетдневка на детската книга	01-10.04.2022
16.	Етнографски четения за Великден „Да майсторим Великденски вкусотийки“ – ателие за направа на великденски сладки и шарене на яйца	12-22 април 2022 23.04.2022
17.	Етнографски четения за Гергьовден	2-4.05. 2022
18.	Да разкрасим лековитите извори за празника Гергьовден – конкурс за най-красиво украсена чешма	5.05.2022
19.	Жива традиция: Лечебни води по Гергьовден в м. „Дупка“ край Смилян (част от програмата на 95-години читалищна дейност в Смилян)	6.05.2022
20.	Обявяване на отличените есета от конкурса „Моят роден край – част от Европа утре“	9.05.2022
21.	Кръгла маса „Смилян в архивите и историческите сведения на краеведи и историци“ – представяне на документални изследвания и проучване на терен от периода ноември 2021 – март 2022.	20.05.2022
22.	Факелно шествие и Тържествен концерт посветен на славянските просветители Кирил и Методий - училище, ДГ, самодейни състави при читалището. (част от програмата на 95-години читалищна дейност в Смилян)	23.05.2022
23.	Лято в библиотеката - творчески кът на книгата на открито пред читалището, триатлон по четене; рисуване на приказни герои – изложби; доброволци четат и разказват приказки на децата.	М.юни –м. юли 2022
24.	Представяне на възстановка на традиционна родопска сватба и традиционни храни от Смилян в Регионален етнографски музей –Пловдив (част от 95-годишнината от читалищна дейност в Смилян)	3-6 юни 2022
25.	Детски празник с клубовете към читалището	1.06.2022
26.	Работилници за деца –квилинг, рисуване върху камък, част от IX-то издание на Фестивала на дивите цветя в Родопите. Етнографски четения за Еньовден	10.06.2022 – 27.06.2022

27.	Организиране и провеждане на X-тоиздание на Фестивал на дивите цветя в Родопите	17-26.06.2022
28.	Концерт на открито „Таланти от различни поколения“	17.06.2022
29.	Провеждане на онлайн конкурс „Разказвачи на истории на родопски диалект“ с видеа в рамките на Изворен глас 2022	1-15.06.2022
30.	Организиране и провеждане на X-то издание на Националния фолклорен събор „Изворен глас” – надпяване и надиграване, разказвачи на истории на родопски диалект	18.06.2022
31.	Ателиета „На Смилянско гостко“, „Рисунка върху камък“, „Движение за здраве“ – организиране на туристически преходи до крепост „Калето“ край с. Черешките, местност „Карталски камък“ и извора на р. Арда“	12 - 31 юли 2022
32.	С грижа за природата – почитване на пътека от с. Смилян до манастир „Св. Атанас“	Август 2022
33.	136 години от рождението на Ран Босилек – презентация в начален етап 100 г. от рождението на поета Николай Зидаров – четения на стихове	23.09.2022 27.09.2022
34.	Организиране и провеждане на XIX Празник на смилянския фасул с три конкурса и изложба – базар на традиционни храни, произведени в селищата от Горното поречие на р. Арда	01-30.10.2022
35.	Световен ден на пощите – запознаване с работата на пощенския служител.	6.10.2022
36.	Ден на Народните будители – читатели представят свои любими български автори.	1.11.2022
37.	Етнографски четения: „В кадър Родопите и Смилян“	1-16.12.2022
38.	Коледно – новогодишен концерт „В навечерието на Коледа” с участието на всички групи към читалището.	23.12.2022
39.	„Сурвак“ – ателие за украса на сурвачки и направа на коледни хлябове	28.12.2022

40.	Поредица от информационни срещи, насочени към земеделски производители от Горното поречие на Арда, в партньорство с Примола ООД и НСПМ	Февруари, март, април, юли, септември, ноември, 2022
41.	Управление и поддръжка на Етнографска сбирка „Смилянски фасул и традиционни родопски терлици“ при читалището	целогодишно
42.	Осигуряване работата на Посетителски информационен център към читалището	целогодишно

ДРУГИ ДЕЙНОСТИ

- участие в местни, регионални, национални празници и международни фестивали;
- Събор на Българското народното творчество”Копривщица”2022 г.
- инициатива от международно и национално значение:
- участие с проект Мобилност към НФ”Култура”, към Министерство на културата;
- участия на работещите в читалищата в обучения за повишаване на квалификацията, работни срещи, дискусии и други форми за развитие на капацитета на служителите:
- участие в обучения на РЕКИЦ „Читалища”:
- иницииране на социални дейности с различни възрастови групи , хора с увреждания
- доброволчески инициативи:/ седмицата на гората- почистване на еко- пътеки и туристически маршрути;
- подпомагане на населението при бедствени ситуации и др.
- финализиране ремонт на сценично пространство в зрителски салон;
- освежаване на библиотечно пространство и ремонт на фондохранилище към читалищната библиотека.

Забележка:

Настоящата едногодишна програма за развитие на НЧ „Проф. д-р Ас. Златаров 1927“ – с. Смилян е първоначален проект и може да претърпи изменения в процеса на изпълнението, като част от събитията отпадат, бъдат добавяни нови, или бъдат провеждани онлайн в зависимост от епидемичната обстановка в страната.

Изготвил:

Секретар на НЧ “Проф. д-р
Ас. Златаров 1927” - с. Смилян